

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
w WARSZAWIE**

z dnia 2022 r.
**zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Dolina Zwoleńki PLH140006**

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 i 1718) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu nr 28 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Zwoleńki PLH140006 (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2014 r. poz. 76 i 9972), załącznik nr 4 do zarządzenia otrzymuje brzmienie określone załącznikiem do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

*Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Warszawie
Arkadiusz Siembida*

Załącznik do zarządzenia Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Warszawie
z dnia2022 r.
zmieniającego zarządzenie w sprawie
ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru
Natura 2000 Dolina Zwoleńki PLH140006

„Załącznik Nr 4 do Zarządzenia nr 28
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Warszawie z dnia 30 grudnia 2013 r.

Cele działań ochronnych

Lp.	Gatunek	Parametr stanu ochrony	Cele działań ochronnych
1	2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	Nie definiuje się celów ochrony dla siedliska z uwagi na konieczność weryfikacji statusu siedliska w Standardowym Formularzu Danych (wykreślenie informacji o siedlisku).	
2	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	Nie definiuje się celów ochrony dla siedliska z uwagi na konieczność weryfikacji statusu siedliska w Standardowym Formularzu Danych (zmiana oceny stopnia reprezentatywności na D – siedlisko nieistotne).	
3	6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe <i>Koelerion glaucae</i>	Nie definiuje się celów ochrony dla siedliska z uwagi na konieczność weryfikacji statusu siedliska w Standardowym Formularzu Danych (wykreślenie informacji o siedlisku).	
4	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie <i>Arrhenatherion elatioris</i>	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie występowania siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów oraz ekstensywnego użytkowania, na powierzchni 0,46 ha.
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1 – stan niezadowolający), tj. utrzymanie występowania 3-4 gatunków charakterystycznych na stanowisku, takich jak np.: dzwonek rozpierzchły, kozibród łąkowy, przytulia pospolita.
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1 – stan niezadowolający), tj. utrzymanie pokrycia gatunków silnie ekspansywnych nieprzekraczającego 10% oraz łącznego pokrycia gatunków ekspansywnych poniżej 50%.
		Ekspansja krzewów i podrostów drzew	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1), tj. utrzymanie łącznego pokrycia krzewów i podrostu drzew na transekcji na poziomie 1-5%.

5	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie występowania siedliska na powierzchni 2 ha.
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1 – stan niezadowolający), tj. utrzymanie 4-6 gatunków charakterystycznych lub mniej, lecz pokrycie na transekcie 20-50%
		Pokrycie i struktura gatunków mchów	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1 – stan niezadowolający), tj. całkowite pokrycie mchów w przedziale 20-50% lub całkowite pokrycie mchów ponad 50% ale mchy torfowce zajmują poniżej 50 % całkowitej powierzchni porośniętej przez wszystkie gatunki mchów.
		Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1 – stan niezadowolający), tj. udziału gatunków inwazyjnych do 5% powierzchni.
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1 – stan niezadowolający), tj. udziału gatunków inwazyjnych do 5% powierzchni.
		Stopień uwodnienia	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1 – stan niezadowolający), tj. utrzymania poziomu wody 10-20 cm poniżej powierzchni torfowiska.
6	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny <i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie występowania siedliska na powierzchni 3 ha.
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1), tj. dopuszcza się zniekształcenie w stosunku do typowej kombinacji florystycznej dla siedliska w regionie.
		Martwe drewno (łącznie zasoby)	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1), tj. udziału martwego drewna (łącznie zasoby) na poziomie 10-20 m ³ /ha.
7	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe,	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie występowania siedliska na powierzchni 7 ha.

	olszowe i jesionowe <i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i>	Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum niepogorszonym (U1), tj. utrzymanie zubożonej, lecz opartej na gatunkach typowych dla łągów kombinacji florystycznej.
		Gatunki dominujące	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie niepogorszonym (U1), tj. utrzymanie występowania we wszystkich warstwach dominacji gatunków typowych dla siedliska jako dominujących, przy czym dopuszcza się zaburzoną relację ilościową.
		Obce gatunki inwazyjne obce w podszycie i runie	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie niepogorszonym (U1), tj. utrzymanie nielicznego występowania najwyżej jednego gatunku inwazyjnego obcego w podszycie i runie.
8	1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Populacja	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 200 odżywiających się samców w obszarze.
		Siedlisko	Utrzymanie co najmniej 6 stanowisk w obszarze, w minimum niepogorszonym stanie zachowania (U1 – stan niezadowolający), w tym utrzymanie: - udziału szuwaru w powierzchni danego zbiornika na poziomie 10-25%, - występowania roślinności szuwarowej o wysokości 1 m lub niższego, - obecnych płycizn i łagodnego nachylenia brzegów minimum części zbiorników, - < 50% powierzchni zacienienia zbiornika, - braku barier wokół brzegu zbiornika oraz braku zabudowy, - braku lub niewielkiego udziału populacji ryb w zbiorniku; - obecności co najmniej jednego zbiornika w promieniu 500 m.
9	1220 żółw błotny <i>Emys orbicularis</i>	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 150-200 szt., w tym 40 samic składających jaja.
		Siedlisko	Utrzymanie potencjalnych siedlisk gatunku w niepogorszonym stanie

			zachowania (FV – stan właściwy), w tym utrzymanie: - 4 stanowisk rozumianych jako stanowiska z samicami składającymi jaja, - 14 legowisk (Barycz – 2, Siekierka Nowa – 3, Siekierka Stara – 1, Andrzejów-Borowiec – 8) o odkrzwionej i odkrzaczanej powierzchni; - utrzymanie lustra wody w zbiornikach.
10	1042 zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku w obszarze, w tym minimum na 1 stanowisku w stanie niepogorszonym (U1 – stan niezadawalający: 5 samców).
		Siedlisko	Utrzymanie potencjalnych siedlisk gatunku w minimum niepogorszonym stanie zachowania (U1 – stan niezadawalający), w tym utrzymanie: - występowania min. 1 gatunku/taksonu roślin (np.: osoka aloesowata 60% pokrycia - dominant, pałka szerokolistna, żabiściek pływający, rzęsy), - utrzymania siedliska dogodnego dla gatunku stanowiącego $\geq 25\%$ - $< 75\%$ długości (lub powierzchni) roślinności przybrzeżnej lub $\geq 10\%$ a $< 50\%$ powierzchni zbiornika.
11	1145 piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>	Względna liczebność	Utrzymanie względnej liczebności na poziomie $> 0,05/ m^2$ powierzchni połowu.
		Stan siedliska	Utrzymanie miejsc dogodnych do występowania gatunku w stanie minimum niepogorszonym (U1), w tym: utrzymanie naturalnego przepływu, umiarkowanego udziału osadów organicznych, naturalnej lub półnaturalnej geometrii koryta ciekłu i jej brzegu.
12	1037 trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	Populacja	Przywrócenie występowania populacji rozrodzkiej gatunku w obszarze.

		Siedlisko potencjalne	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszonym (FV), tj. utrzymanie udziału siedliska potencjalnego w całej długości odcinka na poziomie 80-100 %.
		Klasa czystości wody	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszonym (FV), tj. utrzymanie klasy czystości wody na poziomie II.

”

UZASADNIENIE

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych jest utrzymanie lub odtworzenie w miarę możliwości właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) dyrektywy siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – Dz. U. UE. L 206 z 22.7.1992, z późn. zm.). Dokument ten tworzy ramy prawne do działania wszystkim podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Obowiązek sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wynika z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098, z późn. zm. - zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”). Kierując się wspomnianymi powyżej założeniami, plan zadań ochronnych na okres 10 lat ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego (w formie zarządzenia), właściwy terytorialnie regionalny dyrektor ochrony środowiska. W myśl art. 28 ust. 5 ww. ustawy plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony tych siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt.

Dla omawianego obszaru Natura 2000, plan zadań ochronnych ustanowiony został zarządzeniem nr 28 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Zwoleńki PLH140006 (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2014 r. poz. 76, z późn. zm.).

Opracowanie zmiany planu zadań ochronnych w zakresie celów ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, wynika z konieczności zapewnienia warunków utrzymania i odtworzenia ich właściwego stanu ochrony, z wyjątkiem sytuacji, gdy ze względów przyrodniczych jest niemożliwe lub nieuzasadnione polepszenie tego stanu. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie dostępnych materiałów przyrodniczych, w tym dokumentacji planu zadań ochronnych oraz ekspertyz m.in. pn: „Ekspertyza botanika-fitosocjologa obejmująca inwentaryzację następujących przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Zwoleńki PLH140006: 2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi, 150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaea Potamion*, 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe *Koelerion glaucae* - Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska (2020 r.), Ekspertyza herpetologa obejmująca inwentaryzację gatunku 1188 Kumak nizinny (*Bombina bombina*) w obszarach Natura 2000 Dolina Czarnej PLH260015 i Dolina Zwoleńki PLH140006 - M. Zegarek, A. Szafranski, A. Satory (2020 r.) oraz Ekspertyza entomologiczna obejmująca inwentaryzację następujących przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000 Dolina Czarnej PLH260015: 1042 zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*, 6177 modraszka telejus *Phengaris teleius*, 1060 czerwonończyk nieparek *Lycaena dispar*, 1065 przeplatka aurinia *Euphydryas aurinia* i Dolina Zwoleńki PLH140006 1037 trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*, 1042 zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis* - Praca zbiorowa pod redakcją dr Alojzego Przemyskiego (2020 r.), odnoszących się do przedmiotów ochrony, w stosunku do których celem działań ochronnych było uzupełnienie stanu wiedzy.

Mając powyższe na uwadze zdefiniowano następujące cele ochrony:

Lp.	Gatunek	Parametr stanu ochrony	Cele działań ochronnych	Komentarz
1	2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	Nie definiuje się celów ochrony dla siedliska z uwagi na konieczność weryfikacji ocen nadanych siedlisku w SDF (wykreślenie informacji o siedlisku).		<p>Piaszczyste obrywy erozyjne nad Zwolenką, które stwierdzono w lewobrzeżnej części doliny, nie reprezentują siedliska 2330. Są to zanikające na skutek ekspansji sosny polanki przy piaszczystych drogach, rozjeżdżane i utrzymujące się prawdopodobnie wyłącznie dzięki działalności osób uprawiających off-road. Mają powierzchnię zaledwie maksymalnie kilkanaście-dwadzieścia metrów kwadratowych, są niemal pozbawione roślinności i nie stanowią wydmy. Zdjęcia fitosocjologiczne wykonane zostały na omawianych polankach. Są one skrajnie ubogie w gatunki, a najobficiej rośnie tam szczotlicza siwa <i>Corynephorus canescens</i> – jednak sama jej obecność nie świadczy o obecności siedliska 2330.</p> <p>Źródło danych: Ekspertyza botanika-fitosocjologa obejmująca inwentaryzację następujących przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Zwolenki PLH140006: 2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi, 150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiornikami z <i>Nympheion Potamion</i>, 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe <i>Koelerion glaucae</i> - Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska (2020 r.)</p>
2	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiornikami z <i>Nympheion, Potamion</i>	Nie definiuje się celów ochrony dla siedliska z uwagi na konieczność weryfikacji ocen nadanych siedlisku w SDF (zmiana oceny stopnia reprezentatywności na D – siedlisko nieistotne).		<p>Obszar Dolina Zwolenki obfituje w zbiorniki wodne, zajmujące znaczną powierzchnię w obrębie zatorfionej (oprócz fragmentu przy ujściu do Wisły) doliny rzeki. Zbiorniki te mają bardzo zróżnicowaną powierzchnię (od kilku m² do kilku hektarów; zwykle jest to jednak kilkanaście – kilkadziesiąt arów) i jest ich kilkaset. Wiadomo jednak (Panek, Pawlikowski 2014), że niemal wszystkie z nich to stawy rybne, zarówno niedawno wykopane, jak i stare, silnie</p>

			<p>zarastające, powstałe w wyniku trwającej od setek lat eksploatacji torfu na opał, a następnie hodowli ryb w powstałych zbiornikach. Stawy te mają zwykle – w zależności od stopnia zarośnięcia – mniej lub bardziej prostokątny kształt, dostosowany do granic działek ewidencyjnych. Innym typem zbiornika występującym w kilku miejscach w dolinie są dawne stawy młyńskie (powstałe sztucznie), w większości obecnie całkowicie zarośnięte przez roślinność szuwarową. Niektóre zbiorniki na tym terenie powstały niedawno w ramach czynnej ochrony populacji żółwia błotnego prowadzonej przez Mazowiecko-Świętokrzyskie Towarzystwo Ornitologiczne. W obrębie torfowej doliny, takiej jak dolina Zwolenki, zmiany koryta rzeki są niewielkie i ograniczone do bezpośredniego sąsiedztwa ciek, ponieważ reszta doliny, a zwłaszcza jej części peryferyjne (położone na granicy z gruntami mineralnymi), zajęta jest przez torfowiska soligeniczne, których złoże wypełnia dolinę i ma charakter nachylony od mineralnego skraju po koryto rzeki, osiągając najmniejszą miąższość w jej sąsiedztwie. Starorzeczka w dolinie Zwolenki były bardzo nieliczne, niewielkie i niemal w całości uległy znaczącym przekształceniom albo w stawy młyńskie, albo w związku ze zmianami hydrologicznymi. W trakcie badań wykonanych w 2020 r. w obszarze stwierdzono jedynie 5 obiektów, zajmujących łącznie 0,1495 ha, spełniających kryteria siedliska 3150. Porównując dane przekazane przez Zamawiającego z wcześniejszej inwentaryzacji we wszystkich przypadkach nastąpił znaczący, lub wielokrotny spadek ich powierzchni. Związane jest to z wypłycaniem i wysychaniem zbiorników na skutek niewłaściwego uwodnienia. W efekcie roślinność wodna (zanurzona i o liściach pływających) jest wykształcona fragmentarycznie. Uwzględniając</p>
--	--	--	---

			<p>znacząco odbiegający stan uwodnienia w okresie prowadzenia badań przy utrzymywaniu się tendencji stałego obniżania się poziomu wód i wysychania tych zbiorników perspektywy ich zachowania w obszarze są bardzo wątpliwe. Ten typ siedliska przyrodniczego występuje na opisywanym obszarze w formie nieistotnej dla jego ochrony, gdyż powierzchnia w obszarze jest dalece nieznaczająca, a sposób wykształcenia odbiega znacznie od wzorca syntaksonomicznego – ocena reprezentatywności D. Nie ulega wątpliwości, że tworząc pierwotny SDF dla obszaru popełniono błąd wskazując tak dużą powierzchnię siedliska 3150 (23,79 ha zgodnie z SDF, co w przybliżeniu odpowiada łącznej powierzchni wszystkich – w ogromnej większości antropogenicznych – zbiorników wodnych w obszarze. Źródło danych: Ekspertyza botanika-fitosocjologa obejmująca inwentaryzację następujących przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Zwoleńki PLH140006: 2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi, 150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion Potamion</i>, 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe <i>Koelerion glaucae</i> - Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska (2020 r.)</p>
3	6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe <i>Koelerion glaucae</i>	<p>Nie definiuje się celów ochrony dla siedliska z uwagi na konieczność weryfikacji ocen nadanych siedlisku w SDF (wykreślenie informacji o siedlisku).</p>	<p>Wytypowane powierzchnie okazały się płatami muraw szczotlichowych w większości reprezentujących zespół <i>Spergulo morisonii-Corynephorum</i>. Dominują w nim szczotlicha siwa <i>Corynephorus canescens</i>, jastrzębiec kosmaczek <i>Hieracium pilosella</i>, a w warstwie mszystko porostowej - <i>Ceratodon purpureus</i> i chrobotki. Tylko w jednym zdjęciu stwierdzono gatunek charakterystyczny związku <i>Koelerion glaucae</i> – traganka piaskowego <i>Astragalus arenarius</i>. Tym samym</p>

				<p>przynależność tych płątów do siedliska 6120, jak i w ogóle obecność siedliska 6120 w obszarze Dolina Zwoleńki, jest wykluczona.</p> <p>Źródło danych: Ekspertyza botanika-fitosocjologa obejmująca inwentaryzację następujących przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Zwoleńki PLH140006: 2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi, 150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion Potamion</i>, 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe <i>Koelerion glaucae</i> - Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska (2020 r.)</p>
4	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie <i>Arrhenatherion elatioris</i>	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie występowania siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów oraz ekstensywnego użytkowania, na powierzchni 0,46 ha.	<p>Na etapie tworzenia obszaru doszło do błędnej kwalifikacji siedliska, co wskazuje na pierwotny błąd naukowy. Z tego względu powierzchnia siedliska została przeszacowana w SDF, co wynika zapewne z błędnej klasyfikacji łąk selernicowych i wyczyńcowych, ewentualnie z uznania za dobrze wykształcone siedlisko łąk rajgrasowych silnie przekształconych przez gospodarkę. Dobrze wykształcone siedlisko zajmuje stosunkowo małą powierzchnię (ok. 0,46 ha) w obszarze, jednak ze względu na fakt, że jego ochrona jest zbieżna z klasyczną gospodarką łąkarską, perspektywy zachowania są dość dobre. Regionalny podejmie działania w zakresie waloryzacji siedliska w obszarze. Na podstawie wyników badań podjęta zostanie decyzja w zakresie listowania siedliska jako przedmiotu ochrony. Źródło danych: dokumentacja pzo (2013 r.)</p>
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1 – stan niezadawalający), tj. utrzymanie występowania 3-4 gatunków charakterystycznych na stanowisku, takich jak np.: dzwonek rozpięzchły, kozibród łąkowy, przytulia pospolita.	
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1 – stan niezadawalający), tj. utrzymanie pokrycia gatunków silnie ekspansywnych nieprzekraczającego 10% oraz łącznego pokrycia gatunków ekspansywnych poniżej 50%.	
		Ekspansja krzewów i podrostów drzew	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1), tj. utrzymanie łącznego	

			pokrycia krzewów i podrostu drzew na transekcje na poziomie 1-5%.	
5	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie występowania siedliska na powierzchni 2 ha.	W obszarze występuje kilka płatów o dość małej powierzchni – nieco ponad 2 ha. Twórcy SDF prawdopodobnie uznali za torfowiska przejściowe występujące tu torfowiska niskie. Źródło danych: dokumentacja pzo (2013 r.)
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1 – stan niezadawalający), tj. utrzymanie 4-6 gatunków charakterystycznych lub mniej, lecz pokrycie na transekcji 20-50%	
		Pokrycie i struktura gatunków mchów	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1 – stan niezadawalający), tj. całkowite pokrycie mchów w przedziale 20-50% lub całkowite pokrycie mchów ponad 50% ale mchy torfowce zajmują poniżej 50 % całkowitej powierzchni porośniętej przez wszystkie gatunki mchów.	
		Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1 – stan niezadawalający), tj. udziału gatunków inwazyjnych do 5% powierzchni.	
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1 – stan niezadawalający), tj. udziału gatunków inwazyjnych do 5% powierzchni.	
		Stopień uwodnienia	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1 – stan niezadawalający), tj. utrzymania poziomu wody 10-20 cm poniżej powierzchni torfowiska.	
6	9170 Ґrad środkowoeuropejski i subkontynentalny	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie występowania siedliska na powierzchni 3 ha.	W obszarze występuje kilka płatów o stosunkowo dużej łącznej powierzchni nieco ponad

	<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>	Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1), tj. dopuszcza się zniekształcenie w stosunku do typowej kombinacji florystycznej dla siedliska w regionie.	3 ha. Siedlisk leśnych, na których mógłby wykształcić się ten typ lasu jest więcej. Większość siedlisk grądowych jest zdegradowanych co jest spowodowane znacznym udziałem gatunków z innych typów lasu (sosna) lub innych regionów geograficznych (dąb czerwony, czeremcha amerykańska). Źródło danych: dokumentacja pzo (2013 r.)
		Martwe drewno (łącznie zasoby)	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1), tj. udziału martwego drewna (łącznie zasoby) na poziomie 10-20 m ³ /ha.	
7	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe <i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion</i>	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie występowania siedliska na powierzchni 7 ha.	W obszarze występuje kilka płatów o stosunkowo dużej łącznej powierzchni nieco ponad 7 ha. Płaty lasów łęgowych są często bardzo małe, często przechodzące w olsy, przybierając niepreferowaną formę pośrednią. Najcenniejszy łąg źródłkowy w Baryczy również jest bliski olsowi. Źródło danych: dokumentacja pzo (2013 r.)
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie minimum nie pogorszonym (U1), tj. utrzymanie zubożonej, lecz opartej na gatunkach typowych dla łągów kombinacji florystycznej.	
		Gatunki dominujące	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszonym (U1), tj. utrzymanie występowania we wszystkich warstwach dominacji gatunków typowych dla siedliska jako dominujących, przy czym dopuszcza się zaburzoną relację ilościową.	
		Obce gatunki inwazyjne obce w podszycie i runie	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie nie pogorszonym (U1), tj. utrzymanie nielicznego występowania najwyższej jednego gatunku inwazyjnego obcego w podszycie i runie.	
8	1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Populacja	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 200 odżywiających się samców w obszarze.	W badaniach prowadzonych w 2020 r. obecność gatunku potwierdzono na 6 kontrolowanych w ramach monitoringu stanowiskach (zbiornikach) - potwierdzenie rozrodu kumaków zaledwie na 6 stanowisk. Populację kumaka nizinnego dla monitorowanego obszaru oszacowano na poziomie
		Siedlisko	Utrzymanie co najmniej 6 stanowisk w obszarze, w minimum nie pogorszonym stanie zachowania (U1 – stan niezadowolający), w tym	

			<p>utrzymanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udziału szuwaru w powierzchni danego zbiornika na poziomie 10-25%, - występowania roślinności szuwarowej o wysokości 1 m lub niższego, - obecnych płycizn i łagodnego nachylenia brzegów minimum części zbiorników, - < 50% powierzchni zacienienia zbiornika, - braku barier wokół brzegu zbiornika oraz braku zabudowy, - braku lub niewielkiego udziału populacji ryb w zbiorniku; - obecności co najmniej jednego zbiornika w promieniu 500 m. 	<p>maksymalnie 220 dorosłych osobników. Na podobnym poziomie oszacowano populację w roku 2012. Na tej podstawie można przyjąć że na omawianym obszarze mamy niewielką osiadłą populację kumaka o stabilnej liczebności. Najwięcej stanowisk potwierdzono w części przyujściowej rzeki Zwoleńki do Wisły. Jest to strefa graniczna z kolejnym obszarem chronionym w ramach sieci Natura 2000 (Przełom Wisły w Małopolsce PLH060045). W tej części może swobodnie dochodzić do wymiany osobników między populacjami bytującymi w obu obszarach. Granica między tymi obszarami jest umowna. Stanowiska położone w środkowej części doliny są zdecydowanie bardziej izolowane a głównym korytarzem przepływu osobników jest dolina rzeki. Sama dolina jest pozbawiona barier, które uniemożliwiałyby migracje płazów takich jak np. szerokie asfaltowe drogi. Brak barier migracyjny oraz niewielka ilość stanowisk świadczy o braku dogodnych siedlisk dla kumaka nizinny w górnym biegu rzeki. Źródło danych: Ekspertyza herpetologa obejmująca inwentaryzację gatunku 1188 Kumak nizinny (<i>Bombina orientalis</i>) w obszarach Natura 2000 Dolina Czarnej PLH260015 i Dolina Zwoleńki PLH140006 - M. Zegarek, A. Szafranski, A. Satory (2020 r.)</p>
9	1220 żółw błotny <i>Emys orbicularis</i>	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 150-200 szt., w tym 40 samic składających jaja.	Na potrzeby dokumentacji do planu zadań ochronnych ustalono, że populacja gatunku szacowana jest na poziomie 150-200 osobników, w tym 40 samic składających jaja. Ustalono jednocześnie, że siedlisko gatunku charakteryzuje właściwy stan zachowania. Źródło danych: dokumentacja pzo (2013 r.)
		Siedlisko	Utrzymanie potencjalnych siedlisk gatunku w niepogorszonym stanie zachowania (FV – stan właściwy), w tym utrzymanie: <ul style="list-style-type: none"> - 4 stanowisk rozumianych jako stanowiska z samicami składającymi jaja, - 14 legowisk (Barycz – 2, Siekierka Nowa – 3, Siekierka Stara – 1, 	

			Andrzejów-Borowiec – 8) o odkrzwionej i odkrzaczanej powierzchni; - utrzymanie lustra wody w zbiornikach.	
10	1042 zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku w obszarze, w tym minimum na 1 stanowisku w stanie niepogorszonym (U1 – stan niezadowolający: 5 samców).	Bardzo słaba wykazana liczebność osobników zalotki większej (5 samców) w badaniach 2020 r. na obszarze Doliny Zwolenki wynika prawdopodobnie ze specyficznych warunków pogodowych. Długo utrzymująca się zimna wiosna, po którym przyszło nagłe ocieplenie a następnie obfite opady było istotnym zaburzeniem w biologii gatunków. Mimo poprawnych warunków siedliskowych, populacji nie można zaliczyć do licznych. W 2013 r. w ramach prac nad dokumentacją planu zadań ochronnych stwierdzono tylko jedno stanowisko zalotki z liczebnością na FV. Odnalezienie tylko po jednym stanowisku ważek, pomimo tego, że parametry i wskaźniki siedlisk określono na bardzo dobre. Podobne wyniki uzyskano w 2020 r. – bardzo słaba ocena populacji i relatywnie wysoka ocena warunków siedliskowych. Potencjalne stanowiska zalotki większej wytypowane w trakcie badań terenowych to zbiorniki wodne powstałe w wyniku dawnego wydobycia torfu. Lustro wody jest w około 70 procentach wolne od roślinności. Na powierzchni pojawiają się rośliny: grążel żółty, grzebień biały, rdestnica pływająca, żabiściek pływający, rzęsa drobna, r. trójrowkowa, spirodela wielokorzeniowa, kępy wysokich turzyc, trzciny, pałki wąsko – i szerokolistnej, szczawiu lancetowatego; a w toni wodnej różne gatunki rdestnic, wywłóczniki, rogatek. Strefa brzegowa (bardzo ważna dla zalotki) jest najczęściej wypłycona, a w strefie ekotonowej z łądem spotyka się turzyce, trzcinę, pałki, rdesty, mozgę. Zbiorniki sąsiadują z podmokłymi szuwarami, głównie trzcinowymi i móżgowymi,
		Siedlisko	Utrzymanie potencjalnych siedlisk gatunku w minimum niepogorszonym stanie zachowania (U1 – stan niezadowolający), w tym utrzymanie: - występowania min 1 gatunku/taksonu roślin (np.: osoka aloesowata 60% pokrycia - dominant, pałka szerokolistna, żabiściek pływający, rzęsy), - utrzymania siedliska dogodnego dla gatunku stanowiącego $\geq 25\%$ - $< 75\%$ długości (powierzchni roślinności przybrzeżnej lub $\geq 10\%$ - $< 50\%$ powierzchni zbiornika%)	

				<p>czasami łąkami wilgotnymi z grupy <i>Calthion</i> – wyjątkowo koszonymi, a także zadrzewieniami łągowymi. W kraju tego typu biotopy dość często są zasiedlane przez zalotkę.</p> <p>Źródło danych: Ekspertyza entomologiczna obejmująca inwentaryzację następujących przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000 Dolina Czarnej PLH260015: 1042 zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>, 6177 modraszek telejus <i>Phengaris teleius</i>, 1060 czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>, 1065 przepłatką aurinia <i>Euphydryas aurinia</i> i Dolina Zwolenki PLH140006 1037 trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>, 1042 zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i> - Praca zbiorowa pod redakcją dr Alojzego Przemyskiego (2020 r.)</p>
11	1145 piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>	Względna liczebność	Utrzymanie względnej liczebności na poziomie >0,05/ m ² powierzchni połowu.	<p>Na terenie Obszaru Natura 2000 Dolina Zwolenki piskorz występuje w torfiakach znajdujących się w dolinie rzeki, w okolicach miejscowości Mierzączka i Zielonka Stara. Na tym obszarze wyznaczono obszar występowania gatunku obejmujące liczne, różnej wielkości, niekiedy astatywne, zbiorniki wodne. W 6 zbiornikach piskorz występuje, jednakże możliwe jest, że jest to gatunek pospolity w całej dolinie rzeki Zwolenki. Biologia tego gatunku, skryty tryb życia oraz szerokie spektrum siedlisk zamieszkiwanych przez ta rybę utrudniają poszukiwanie tego gatunku oraz monitoring znanych już populacji. Na badanym terenie piskorze preferowały zbiorniki o głębokości od 0,3-1,5 m, zarośnięte o podłożu organicznym. Okresowo w tych zbiornikach mogą pojawiać się deficyty tlenu. Najczęściej piskorz jest jedynym gatunkiem zamieszkującym siedlisko. Niekiedy w zbiornikach natrafiano na karasie, płocie i często na gatunek od lat 90 XX wieku roku inwazyjny w Polsce –</p>
		Stan siedliska	Utrzymanie miejsc dogodnych do występowania gatunku w stanie minimum nie pogorszonym (U1 – stan niezadowolający), w tym: utrzymanie naturalnego przepływu, umiarkowanego udziału osadów organicznych, naturalnej lub półnaturalnej geometrii koryta cieku i jej brzegu.	

				trawiankę. Siedliska w dolinie Zwolenki były zachowane w stopniu umożliwiającym egzystencję badanego gatunku. Źródło danych: dokumentacja pzo (2013 r.)
12	1037 trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	Populacja	Przywrócenie występowania populacji rozrodczej gatunku w obszarze.	Populacja gatunku ma charakter osiadły, ale oszacowanie jej liczebności jest niemal niemożliwe. Wszystkie badane w 2020 r. stanowiska, formalnie należy określić jako niezajęte, gdyż nie stwierdzono wylinek trzepli zielonej ani też nie obserwowano na tych stanowiskach osobników dorosłych imagines. Jedyny okaz dorosłego osobnika stwierdzono na leśnej drodze. W 2013 r. w ramach prac nad dokumentacją planu zadań ochronnych stwierdzono tylko jedno stanowisko trzepli z liczebnością na U1. Z racji na warunki fizjograficzne (w tym hydrologiczne) i siedliskowe wyodrębniono w terenie fragmenty rzeki (stanowiska), które najbardziej odpowiadają biotopowi gatunku. Potencjalne stanowiska trzepli stanowią, np.: brzegi rzeki porośnięte drzewami (olsza, wierzba) oraz krzewami głównie wierzby kępiaste. Zagęszczenie przerywane, stopień zajęcia ok. 30%. Mała rzeka nizinna, typu meandrującego, w niewielkim stopniu przekształcona, płynąca w krajobrazie płaskim, dolinnym, seminaturalnym i naturalnym, w otoczeniu mozaikowatym (zbiorowiska łąkowe, zaroślowe, szuwarowe i fragmenty leśne), o reżimie wodnym roztopowo-deszczowym, słabo zróżnicowanej morfologicznie linii brzegowej, średnim zróżnicowaniu morfologicznym dna koryta, brzegach łagodnych, z niskimi skarpami, łagodnych, zróżnicowanych głębokościach w strefie przybrzeżnej, od 10 do 60 cm, umiarkowanych prędkościach przepływu w strefie przybrzeżnej rzędu 0,4 m/s, osadach dennych piaszczystych (w przewodzie drobnopiaszczystych) z niewielką domieszką organiczną, z ubogą
		Siedlisko potencjalne	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie niepogorszonym (FV), tj. utrzymanie udziału siedliska potencjalnego w całej długości odcinka na poziomie 80-100 %.	
		Klasa czystości wody	Utrzymanie wartości wskaźnika w stanie niepogorszonym (FV), tj. utrzymanie klasy czystości wody na poziomie II.	

				<p>roślinnością zanurzoną oraz obecną lokalnie, w średnich ilościach, roślinnością wynurzoną, siedliska gatunku średnio zachowane, obecne na blisko połowie długości odcinka. Fragmentami lustro rzeki zawężone do 2-3 m przez roślinność nadbrzeżną, głównie mozgę trzcinową, mannę wodną i trzciny.</p> <p>Źródło danych: Ekspertyza entomologiczna obejmująca inwentaryzacją następujących przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000 Dolina Czarnej PLH260015: 1042 zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>, 6177 modraszek telejus <i>Phengaris teleius</i>, 1060 czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>, 1065 przeplatka aurinia <i>Euphydryas aurinia</i> i Dolina Zwolenki PLH140006 1037 trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>, 1042 zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i> - Praca zbiorowa pod redakcją dr Alojzego Przemyskiego (2020 r.)</p>
--	--	--	--	---

Powyższe cele, po ich przyjęciu, powinny być brane pod uwagę przez podmioty sprawujące nadzór nad poszczególnymi fragmentami obszaru Natura 2000 oraz w trakcie prowadzenia ocen wpływu programów i przedsięwzięć na obszar Natura 2000.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 i 4 ustawy o ochronie przyrody, sporządzający projekt planu zadań ochronnych winien umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu, a także zapewnić możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu, na zasadach i w trybie określonym w art. 3 ust.1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, z późn. zm. - zwanej dalej „ustawą ooś”). Ponadto, w myśl art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy ooś, projekt planu zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach.

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464, z późn. zm. - zwanej dalej „ustawą o wojewodzie”), projekt planu zadań ochronnych wymaga uzgodnienia z właściwym terytorialnie wojewodą.

Jak wspomniano, istotnym elementem procesu planistycznego są konsultacje społeczne. W ramach procedury opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186) oraz ww. przepisów prawa, w dniu 31 grudnia 2021 r. w Biuletynie Informacji Publicznej i tablicach ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz jednostek samorządu terytorialnego na terenie

których położony jest obszar Natura 2000, zamieszczono obwieszczenie o zamiarze przystąpienia, przystąpieniu i wyłożeniu projektu zarządzenia zmieniającego planu zadań ochronny do publicznego wglądu. Tego samego dnia obwieszczenie opublikowano także w prasie (.....). Tym samym, zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, umożliwiono zapoznanie się z dokumentem oraz złożenie uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych przez okres 21 dni. W przewidzianym na składanie uwag i wniosków terminie, zgłoszono następujące uwagi:

Lp.	Imię i nazwisko / Nazwa instytucji bądź organizacji	Data wpływu do urzędu (dd.mm.rrrr)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia	Uwagi

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy o wojewodzie, Wojewoda Mazowiecki pismem znak: z dnia r. uzgodnił projekt zarządzenia.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098, z późn. zm., zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”).

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt planu zadań ochronnych będzie oddziaływał:

- 1) na Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Warszawie;
- 2) na właścicieli terenu, na którym znajduje się obszar Natura 2000;
- 3) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty, które znajdują się lub znajdują w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją;
- 4) na jednostki organizacyjne, których zasięg działania obejmuje teren obszaru Natura 2000.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia jako akt prawa miejscowego podlega:

- 1) na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464, z późn. zm.) uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim;
- 2) na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, procedurze udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, z późn. zm., zwanej dalej „ustawą oos”), postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia nie pociągnie za sobą skutków finansowych dla budżetu państwa.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy zawarte w projekcie zarządzenia będą miały umiarkowany wpływ na lokalny i regionalny rynek pracy. Konieczność realizacji zadań przyczyni się do zwiększenia zapotrzebowania na usługi z działów: „Badania naukowe i działalność rozwojowa” Polskiej Klasyfikacji Działalności, wprowadzonej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.).

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Regulacja objęta zarządzeniem jest objęta prawem Unii Europejskiej. Zarządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.